

Høringssvar – ansøgning om miljøgodkendelse, matr. nr. 632 Marstrup, Hoptrup

Oct 12, 2026

Til: Haderslev Kommune, Teknik og Klima

Fra: Andreas Hartmann Nielsen og Nine Vig Nielsen, Lysmosen 5, 6100 Haderslev

Vedr.: Forannoncering af ansøgning om miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2, af to stalde til frilandsæg (ca. 60.000 høner) samt servicebygning på matr. nr. 632 Marstrup, Hoptrup. Ansøger: BB I/S, CVR 39416638.

Indsigelse og sammenfatning

Jeg gør indsigelse mod projektet og anmoder om afslag på både dispensationen fra afstandskravet til byzone og miljøgodkendelsen i den ansøgte placering og udformning.

Min indsigelse bygger på fem forhold:

- 1. Lugtkravet ved byzonen er ikke overholdt efter standardberegningen.** Projektet hviler alene på en OML-beregning, som ikke er offentliggjort, og som efter reglerne kun må erstatte den fejllende beregning ved meget afvigende ventilationsforhold.
- 2. Dispensationen fra 50-meterkravet til byzone er begrundet med pladsudnyttelse.** Behovet er skabt af projektets egen størrelse og indretning, og byzonen er et kommuneplanlagt byudviklingsområde.
- 3. Placeringen uden tilknytning til eksisterende bebyggelse mangler en særlig begrundelse,** og rimelige alternativer er ikke belyst som krævet.
- 4. De ca. 24 ha hønsegårde helt op til byzonen indgår ikke i beregningerne** af lugt og ammoniak.
- 5. Projektet ligger på grænsen af det tilladte på flere punkter samtidig,** og ansøgningsmaterialet er ufuldstændigt og indbyrdes modstridende på centrale punkter.

Hvis kommunen ikke giver afslag nu, anmoder jeg om, at hvert punkt nedenfor behandles konkret og synligt i udkastet til afgørelse.

Kildehenvisninger. „MKR“ er miljøkonsekvensrapporten af 18. februar 2026 (Velas, 31 sider). „Skema“ er ansøgningsskema 252603, version 2, genereret 10. august 2026. Lovhenvisninger er til husdyrbrugloven (LBK nr. 1065 af 21/08/2025),

husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1089 af 16/10/2024) og husdyrgødningsbekendtgørelsen.

1. Lugt: kravet ved byzonen er ikke dokumenteret overholdt

Efter standardberegningen overholder projektet ikke lugtgenekriteriet ved det nærmeste byzoneområde. For „Marstrup, Hoptrup Fremtidig byzone men ikke lokalplan“ er geneafstanden 366,1 m, mens den vægtede gennemsnitsafstand kun er 282,2 m (Skema s. 9). Geneafstanden må ikke være længere end gennemsnitsafstanden (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 33), og kravet i byzone er 5 OUE/m³ og 1 LE/m³ (§ 32, stk. 1, nr. 1).

Kan beskyttelsesniveauet for lugt ikke overholdes, anses virkningen altid for væsentlig, og kommunen kan ikke godkende (§ 25, stk. 1 og 2). En konkret fravigelse efter § 34 er udelukket. Staldene er nye, så lugtemissionen stiger, og afstanden til byzonen på 276–288 m (Skema s. 10) er langt under de ca. 732 m, som § 34, stk. 1, nr. 2, litra b, kræver (200 pct. af den ukorrigerede geneafstand).

Projektet hviler derfor alene på en konkret OML-beregning efter bilag 3, pkt. B. Her er det afgørende, at det er FMK-modellen, der ikke er overholdt; Miljøstyrelsens lugtmodel er overholdt (Skema s. 9). Efter bilag 3, pkt. B må FMK-modellens standardberegning kun erstattes af en OML-beregning, hvis projektet har meget afvigende ventilationsforhold i forhold til almindelig praksis.

Den betingelse er ikke dokumenteret i det offentliggjorte materiale:

- MKR beskriver kun almindelig mekanisk ventilation (s. 19–20), men oplyser samtidig, at overholdelsen bygger på de specifikke ventilationsforhold på ejendommen (s. 19).
- Feltet om ventilationsforhold i ansøgningsskemaet er „ikke angivet“ (Skema s. 17).
- Det ikke-tekniske resumé siger stadig, at OML-beregningen afventes (MKR s. 5). Afsnittet om sundhed har en uafsluttet note om samme beregning (s. 27), og bilaget med OML-beregningen er tomt (s. 31).
- Skemaet lister fire OML-bilag, bl.a. ét resultat med almindelig ventilation, ét med afvigende ventilation og et notat om afkastplacering (Skema s. 17). Ingen af dem er offentliggjort med høringen.

Også ved den eksisterende byzone er margenen minimal. Geneafstanden er 366,1 m mod en gennemsnitsafstand på 369 m, altså en margin på 2,9 m (Skema s. 9). Endelig oplyser MKR, at der er kumulation med et andet husdyrbrug ved byzonen mod vest (s. 19), mens skemaet angiver kumulation 0 for alle beregningspunkter (Skema s. 9). Bilag 3, pkt. B kræver, at en OML-beregning i så fald medtager de andre husdyrbrugs beliggenhed og lugtemission.

Jeg anmoder om:

- at kommunen konkret vurderer og begrundes, om betingelsen om meget afvigende ventilationsforhold er opfyldt, og hvori afvigelsen består
- at alle fire OML-bilag offentliggøres og indgår i høringen over udkastet, jf. husdyrbruglovens § 55, stk. 2, nr. 6
- at kommunen selvstændigt efterprøver OML-beregningen, herunder meteorologi, kildestyrker, afkastdata, receptorpunkter og kumulation
- at det ved afslag på OML-erstatningen lægges til grund, at lugtkravet ikke er overholdt, med afslag til følge (§ 25, stk. 2)
- at der, hvis godkendelse alligevel gives, fastsættes bindende vilkår om præcis de ventilationsforhold, OML-beregningen forudsætter: antal og placering af afkast, afksthøjde, diameter, luftmængde og udløbshastighed, med dokumentation ved ibrugtagning og løbende egenkontrol (husdyrbruglovens § 27, stk. 1)
- at staldenes placering fastsættes som målfast vilkår, da få meters afvigelse kan vælte overholdelsen ved den eksisterende byzone (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 24, stk. 1, jf. § 45)

2. Dispensation fra 50-meterkravet til byzone bør afslås

Folde med dyr må ikke etableres i eller inden for 50 m af et eksisterende eller kommuneplanlagt fremtidigt byzoneområde (husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6, stk. 1, jf. § 4, stk. 1, nr. 1-3). Hønsegårdene placeres helt op til byzonens hjørne mod vest og ca. 20 m fra byzonen mod syd, og der søges dispensation efter § 6, stk. 4 (MKR s. 12-13).

Den eneste begrundelse er, at pladsen til foldene skal udnyttes bedst muligt (MKR s. 13). Det er en driftsmæssig bekvemmelighed, ikke et særligt forhold. Behovet er selvskabt: kravet om 4 m² pr. høne giver ca. 240.000 m² udearealer (MKR s. 7 og 10), og det er ansøgers valg af dyreantal og indretning, der skaber pladsmanglen.

§ 6, stk. 4, angiver ingen kriterier, så skønnet skal udøves ud fra reglens formål. Formålet er at beskytte boligområder og kommunens planlagte byudvikling mod gener fra dyrehold. Ifølge skemaet er det nærmeste byzoneområde netop et fremtidigt byzoneområde efter kommuneplanen (Skema s. 9 og 15).

En dispensation vil derfor både belaste eksisterende boliger og binde kommunens egen byudvikling. Det er svært at se, hvordan et helt nyt anlæg på en bygningsløs mark kan begrunde en fravigelse, når ansøger frit kan disponere arealet. Foldenes udformning er desuden kun angivet som en anslået placering (MKR s. 9, figur 3), så der søges dispensation for en ufastlagt løsning.

Jeg anmoder om:

- afslag på dispensation efter husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6, stk. 4
- subsidiært, at ansøger fremlægger en målfast foldplan, der overholder 50 m til byzonen, eller dokumenterer, hvorfor det ikke kan lade sig gøre ved en anden indretning eller et mindre dyrehold
- at kommunen vurderer, om anlægget vil begrænse mulighederne for senere at lokalplanlægge det fremtidige byzoneområde, og redegør for det i afgørelsen
- at der under ingen omstændigheder dispenseres fra forbuddet mod foder- og vandtrug inden for afstandszonen (§ 6, stk. 2)
- at der, hvis dispensation alligevel gives, stilles vilkår om foldenes målfaste afgrænsning, fast hegn, afskærmende beplantning og at de bynære folde ikke anvendes som primære udeområder

3. Placering, alternativer og erhvervsmæssig nødvendighed

Ny bebyggelse skal placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelse, medmindre der foreligger en særlig begrundelse (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 24, stk. 1). Staldene placeres midt på en bygningsløs mark uden tilknytning til nogen bebyggelse (MKR s. 2, 10 og 15).

Ansøger begrundet placeringen med plads til hønsegårde og afstand til grisene af hensyn til smitte (MKR s. 10, 15 og 29). Det kan forklare, hvorfor anlægget ikke ligger ved Nørbygårdvej 50. Det forklarer ikke, hvorfor det skal ligge netop her, helt op til byzonen.

Alternativer er ikke belyst. Miljøkonsekvensrapporten skal beskrive de rimelige alternativer, ansøger har undersøgt, herunder placering, dimensioner og størrelsesorden, med en sammenligning af miljøpåvirkningerne (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. E, nr. 1, litra d, og pkt. F, nr. 2; VVM-direktivet 2011/92/EU som ændret ved 2014/52/EU, art. 5, stk. 1, litra d). Rapportens afsnit om alternativer består af tre sætninger og en konklusion uden en eneste konkret placering, kort eller sammenligning (MKR s. 29).

Det er bemærkelsesværdigt, fordi ansøger i forvejen driver syv husdyrbrug, heraf en ægproduktion på Folevej 20, 6510 Gram (MKR s. 1). Ejendommen omfatter desuden 15 matrikler (Skema s. 3).

Erhvervsmæssig nødvendighed. Ved ny bebyggelse skal kommunen vurdere, om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42). Matriklen skal udstykkes til en ny, selvstændig ejendom uden beboelse (MKR s. 1 og 11). Rapporten begrundet nødvendigheden med en sammenligning med en ældre klagenævnsafgørelse om industrilignende byggeri (MKR s. 10).

Jeg anmoder om:

- at kommunen vurderer, om der foreligger en særlig begrundelse for netop denne placering, og ikke kun for at undgå placering ved grisene
- at ansøger fremlægger en reel alternativvurdering med kort og beregnet lugt, ammoniak og afstand til boliger for hver placering, herunder ejendommens øvrige matrikler og ansøgers eksisterende ægproduktion
- at alternativvurderingen omfatter et mindre dyrehold eller en anden foldindretning, der overholder 50 m til byzonen uden dispensation
- at kommunen selvstændigt vurderer den erhvervsmæssige nødvendighed for den ejendom, der faktisk skal drive anlægget efter udstykningen

4. Hønsegårdene på 24 ha indgår ikke i beregningerne

Ca. 24 ha hønsegårde med op til 60.000 høner i dagtimerne ligger helt op til byzonen, men indgår hverken i lugt- eller ammoniakberegningen. Beregningerne bygger på produktionsarealet i staldene (Skema s. 4, 6 og 10), og folde med plantedække kan ikke indgå i produktionsarealet (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, pkt. C).

MKR nævner kun staldventilation og håndtering af gødning som lugtkilder (s. 19). Den gødning, hønerne afsætter i udearealerne tæt på boligerne, er ikke vurderet. Kommunen skal uanset beregningsmodellerne vurdere lugt-, støv- og fluegener samt påvirkning af jord og grundvand (§ 42, stk. 1, nr. 3 og 4).

Jeg anmoder om:

- en konkret vurdering af lugt, støv, fluer og næringsstofbelastning fra hønsegårdene, særligt de dele, der ligger inden for 100 m af byzone og boliger
- vilkår om foldrotation, vegetationsdække, håndtering af gødning i udearealerne og om, at foldene disponeres, så de mest benyttede arealer ligger længst fra boligerne

5. Støj, trafik og døde dyr

Støj. Ventilationen kører hele døgnet (MKR s. 20). Støjevurderingen er en kort kvalitativ vurdering uden beregning og forholder sig kun til en nabo ca. 100 m mod nordøst (MKR s. 20). Byzonen er ikke vurderet, og hvis lugtkravet forudsætter særlige ventilationsforhold (afsnit 1), skal støjen vurderes for netop den løsning.

Trafik. Projektet giver ca. 379 transporter om året, heraf 156 med gødning til biogas, 104 med æg og 52 med døde dyr (MKR s. 22). Afhentning af æg kan ske om aftenen (MKR s. 22). Den nordlige indkørsel ligger 57 m fra boligen Nørbygårdvej 29, og den sydlige 70 m fra byzonen (Skema s. 15).

Rapporten oplyser, at transporterne vil køre mod øst til Tøndervej og ikke gennem Marstrup (MKR s. 22). Det er en forventning, ikke et vilkår. Det modtagende biogasanlæg er heller ikke angivet.

Døde dyr. Containere med døde dyr stilles ved Marstrup Bygade forud for afhentning (MKR s. 22). Det er ved byens indfaldsvej, tæt på byzonen.

Jeg anmoder om:

- en støjberegning ved byzonen og de nærmeste boliger efter Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder, inkl. aften, nat og maksimal sommerventilation, og vilkår om støjgrænser (§ 42, stk. 1, nr. 4; husdyrbruglovens § 27, stk. 1)
- bindende vilkår om kørselsrute mod øst og om tidsrum for transporter og foderaflæsning, så der ikke køres om aftenen, natten og i weekender
- oplysning om, hvilket biogasanlæg gødningen skal til, og ad hvilken rute
- at døde dyr opbevares og afhentes ved staldene, eller at der stilles vilkår om lukkede, kølede og afskærmede containere placeret væk fra Marstrup Bygade

6. Natur og ammoniak

Projektet giver en ny emission på 4.023 kg NH₃-N om året fra et areal, hvor der i dag ikke er husdyrhold (Skema s. 6). Naturpåvirkningen ligger tæt på eller over grænserne:

- **Kategori 3-skoven** ca. 340 m sydvest for staldene får en merdeposition på 1,1 kg N/ha/år (Skema s. 12 og 14). Kommunen kan stille krav om højst 1,0 kg (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30). Rapporten afviser det med henvisning til en foreløbig besigtigelse (MKR s. 16).
- **Kategori 1-overdrevet** mod vest får 0,2 kg N/ha/år med kumulation fra to eller flere husdyrbrug (Skema s. 13). Kravet er netop 0,2 kg (§ 27, stk. 1, nr. 1), så der er ingen margen.
- **§ 3-søerne** vest for staldene får 0,8 og 0,6 kg N/ha/år (Skema s. 11), og der er registreret fredede arter ved sø og eng ca. 200 m vest for staldene (MKR s. 15).

Jeg anmoder om:

- at den endelige naturbesigtigelse gennemføres og offentliggøres med dato, metode og artsliste, før der tages stilling til merdepositionen
- at kommunen fastsætter et krav på højst 1,0 kg N/ha/år til kategori 3-skoven efter § 30, medmindre en dokumenteret besigtigelse viser, at det ikke er nødvendigt
- at den uafrundede totaldeposition til kategori 1-overdrevet og grundlaget for kumulationen oplyses
- at det oplyses, hvilke fredede arter der er registreret, og hvordan de påvirkes

7. Landskab og bygningernes omfang

Anlægget består af to stalde på hver 26 × 110 m og en servicebygning på 60 × 15 m, alle ca. 8 m høje, samt fodersiloer på 10–12 m (MKR s. 9). Bygningsmassen angives til ca. 0,5 ha (MKR s. 10). Rapportens og skemaets egne mål giver imidlertid ca. 0,66 ha (2 × 2.860 m² + 900 m²; Skema s. 4, MKR s. 9), altså godt 30 pct. mere, før siloer, fortank og veje.

Der er ingen beplantning omkring matriklen, og rapportens eget foto viser marken helt åben fra Marstrup Bygade (MKR s. 14). Vurderingen af, at anlægget ikke bliver meget synligt, hviler på beplantning i hønsegårdene, som endnu ikke findes (MKR s. 14). Projektet ligger i kystnærhedszonen, hvor rapporten kun henviser til en forhåndsdialog med kommunen (MKR s. 13).

Rapporten citerer selv kommuneplanens retningslinje for særligt værdifulde landbrugsområder. Den kræver balance mellem landbrugets udvikling og hensynet til natur, miljø, naboer og byudvikling (MKR s. 13). Kommunen skal vurdere landskabelige værdier (§ 42, stk. 1, nr. 1).

Jeg anmoder om:

- visualiseringer set fra Marstrup Bygade, fra byzonens kant mod vest og syd og fra Nørbygårdvej, ved opførelse og efter 10 år
- at kommunen selv opgør bygningsmassen og vurderer, om anlægget har industrilignende karakter
- at vurderingen i forhold til kystnærhedszonen dokumenteres i afgørelsen
- at kommunen eksplicit redegør for afvejningen efter kommuneplanens retningslinje, herunder over for byudviklingen
- bindende vilkår om afskærmende beplantning med arter, højde ved plantning, tidspunkt og vedligehold (husdyrbruglovens § 27, stk. 1)

8. Fluer, skadedyr, støv og sundhed

Rapportens afsnit om skadedyr er generelt. Argumentet om, at høerne spiser fluer og larver, gælder staldene, ikke 24 ha udearealer ved byzonen (MKR s. 21). Støv er kun vurderet for transport og foderhåndtering (MKR s. 20).

Vurderingen af befolkningen og menneskers sundhed bygger på ansøgers eget kendskab og nævner ikke boligerne i byzonen (MKR s. 27). Miljøkonsekvensrapporten skal beskrive virkningerne på befolkningen og menneskers sundhed (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. F, nr. 4).

Jeg anmoder om:

- en konkret vurdering af fluer, gnavere, støv og bioaerosoler fra både stalde og hønsegårde ved byzonen og de nærmeste boliger
- målbare vilkår om fluebekæmpelse og gødningshåndtering, også i udearealerne, med dokumentation i egenkontrollen
- en beskrivelse af, hvordan kommunen fører tilsyn og håndterer klager over gener efter ibrugtagning

9. Samlet påvirkning af Marstrup

Projektet ligger på grænsen af det tilladte på flere punkter på én gang. Rapporten oplyser selv, at placeringen er valgt ud fra, hvad der er muligt i forhold til lugtgenekriterier og naturområder (MKR s. 15).

Resultatet er en margin på 2,9 m ved den eksisterende byzone, et ikke-overholdt standardkrav ved den fremtidige byzone, nul margin ved kategori 1-natur og en overskridelse af 1,0 kg ved kategori 3-skoven (afsnit 1 og 6). Hertil kommer hønsegårde ned til 0-20 m fra byzonen (afsnit 2).

Kommunen skal vurdere kumulation med andre eksisterende og godkendte projekter (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. F, nr. 5, litra e) og inddrage omgivelsernes sårbarhed (§ 42, stk. 1). Ansøger driver flere husdyrbrug i området, bl.a. ved Nørbygårdvej og Nørskovgårdvej (MKR s. 1 og 17). Al husdyrgødning skal til et biogasanlæg, som ikke er navngivet (MKR s. 5 og 22).

Jeg anmoder om en samlet vurdering af lugt, ammoniak, støj og trafik fra eksisterende, godkendte og ansøgte anlæg omkring Marstrup, herunder ansøgers egne husdyrbrug og det biogasanlæg, der skal modtage gødningen. Vurderingen bør forholde sig til, hvad det samlede antal grænsetilfælde betyder for usikkerheden i afgørelsen.

10. Mangler og uoverensstemmelser i ansøgningsmaterialet

Materialet er ikke fyldestgørende på de punkter, afgørelsen afhænger af. Jeg anmoder om, at ansøger pålægges at rette og supplere følgende, før udkastet til afgørelse udarbejdes.

Forhold	Kilde	Betydning
OML-beregningen angives som afventende; bilaget er tomt	MKR s. 5, 27 og 31	Det afgørende lugtgrundlag er ikke offentligt tilgængeligt

Forhold	Kilde	Betydning
Ventilationsforhold er ikke angivet, selvom OML-beregningen bygger på dem	Skema s. 17; MKR s. 19	Betingelsen i bilag 3, pkt. B er ikke dokumenteret
MKR angiver kumulation med et husdyrbrug ved byzonen mod vest; skemaet angiver kumulation 0	MKR s. 19; Skema s. 9	Uklart, om OML-beregningen medtager kumulation
Bygningsmassen angives til ca. 0,5 ha, men målene giver ca. 0,66 ha	MKR s. 9-10; Skema s. 4	Omfanget undervurderes i vurderingen af industrilignende byggeri
Foldenes placering er kun anslået	MKR s. 9, figur 3	Der søges dispensation for en ufastlagt udformning
Husdyrbrugets navn i skemaet nævner „øko“, mens produktionen er registreret som skrabe og friland	Skema s. 1-2 og 4	Produktionsformen skal afklares, da reglerne for udearealer og BAT er forskellige
Støjvurderingen nævner en nabo ca. 100 m mod nordøst; skemaet angiver Nørbygårdvej 29 som 123 m fra stald og 57 m fra indkørsel	MKR s. 20; Skema s. 15	Støj fra kørsel ved indkørslen er ikke vurderet
Alternativer består af tre sætninger uden konkrete placeringer	MKR s. 29	Kravet i bilag 1, pkt. E og F er ikke opfyldt

11. Samlet anmodning og videre proces

Jeg anmoder Haderslev Kommune om:

1. at meddele afslag på dispensation fra afstandskravet til byzone (husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6, stk. 4)
2. at meddele afslag på miljøgodkendelse, da beskyttelsesniveauet for lugt ved byzonen ikke er dokumenteret overholdt, og en væsentlig virkning derfor ikke kan udelukkes (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25)
3. subsidiært at kræve ansøgningsmaterialet suppleret på punkterne i afsnit 1-10, før der udarbejdes udkast til afgørelse
4. at forholde sig konkret til hvert punkt i dette høringssvar og begrunde afgørelsen med henvisning til de anvendte regler og de faktiske forhold (forvaltningslovens §§ 22 og 24)

Jeg anmoder om at få tilsendt udkastet til miljøgodkendelse og de oplysninger, der er indhentet til brug for afgørelsen, herunder de fire OML-bilag. Jeg forbeholder mig retten til at kommentere udkastet, jf. husdyrbruglovens § 55, stk. 2, nr. 6. Jeg anmoder samtidig om, at høringssvaret indgår i høringsnotatet ved en eventuel politisk behandling.

Med venlig hilsen

Nine Vig Nielsen og Andreas Hartmann Nielsen

Lysmosen 5, 6100 Marstrup

Andreashnielsen@gmail.com